

Leder Odd Roar Strømme Mob: 976 81 526 Privat 76 95 27 12
Nestleder Hjørdis A. Nilsen Mob: 951 02 376 Privat: 78 99 32 76
Organisasjonssekretær Halldor V. Hansen Tlf: 78 41 68 12 Mob: 900 81 603
SFF/Ungdom leder Trond Inge Viktil Mob: 980 87 520
SFF/Samepolitisk Enhet leder John Erling Ingebrigtsen Mob: 984 31 856
SFF/Studieorganisasjon leder Jørn Reinås Mob: 480 78 190
SFF/Duodji og Kunst leder Mindor Elvemo Mob: 995 76 968

Dato: 13.3.2009 Vår ref: HVH/HAH/ORS Deres ref:

Sak/arkivnr: Høring

Justisdepartementet
Pb.8005. Dep
0030 Oslo
postmottak@jd.dep.no

JUSTISDEPARTEMENTET	
15 APR 2009	
SAKS NR:	200801140
AVD/AVT/SID:	LOV/EO/TKH
DOK NR:	188
ARKIVKODE:	

NOU 2007:13. Den nye sameretten - høringsuttalelse.

Vi har gjennomgått utredningen i NOU 2007:13 Den nye sameretten. Samt deltatt i samtlige åpne møter som Samerettsutvalget 2 har avholdt. Vi har også i egen regi avholdt fir møter om temaet.

Dette omhandler rettigheter til den samiske befolkningen fra Troms fylke i nord til Hedmark fylke i sør.

Samenes Folkeforbund støtter flertallet i utvalgets innstilling om å overføre statsgrunn i Nordland og Troms til et nytt eierorgan, Hålogalandsalmenningen.

Samenes Folkeforbund er spesielt opptatt av allmennhetens interesser og rett til friluftsliv, jakt og fiske, og er tilfreds med at denne retten i forslaget foreslås lovfestet.

Samenes Folkeforbund forventer at de verdier som skapes på statsgrunn i den enkelte områder skal tilbakeføres dit verdiskapinga skjer.

Samenes folkeforbund mener at reindrifta og jordbruket ikke skal ha flertall i utmarksstyrene. Den allmenne samiske interesse må også ha fast plass i styrene.

Vi viser til vår høringsuttalelse.

Vennlig hilsen
Samenes Folkeforbund

----sign----
Halldor V-Hansen
Organisasjonssekretær SFF

---sign---
Hjørdis Nilsen
Nestleder.

-----sign-----
Odd-Roar Strømme
Leder

Vedlegg: Høringsuttalelse.

Samenes Folkeforbund/Sámiid Álbmotlihttu SFF/SÁL
Nordmoveien 236 - 8530 Bjerkvik
www.samene.no
org. nr: 971 408 413 bankkonto nr. 0539 50 31815
- en samisk kulturpolitisk landsorganisasjon -

Justisdepartementet
Pb.8005. Dep
0030 Oslo
postmottak@jd.dep.no

NOU 2007:13. Den nye sameretten – høringsuttalelse fra Samenes Folkeforbund

Vi har gjennomgått utredningen i NOU 2007:13 Den nye sameretten. Samt deltatt i samtlige åpne møter som Samerettsutvalget 2 har avholdt. Vi har også i egen regi avholdt fire møter om temaet.

Dette omhandler rettigheter til den samiske befolkningen fra Troms fylke i nord til Hedmark fylke i sør.

Samenes Folkeforbund støtter flertallet i utvalgets innstilling om å overføre statsgrunn i Nordland og Troms til et nytt eierorgan, Hålogalandsalmenningen.

Samenes Folkeforbund er spesielt opptatt av allmennhetens interesser og rett til friluftsliv, jakt og fiske, og er tilfreds med at denne retten i forslaget foreslås lovfestet.

Samenes Folkeforbund forventer at de verdier som skapes på statsgrunn i den enkelte områder skal tilbakeføres dit verdiskapinga skjer.

Samenes folkeforbund mener at reindrifta og jordbruket ikke skal ha flertall i utmarksstyrene. Den allmenne samiske interesse må også ha fast plass i styrene.

Samenes Folkeforbund er av den oppfatning at den foreslåtte modellen til forvaltning av den gjenværende statsgrunn er god og forener med Norges folkerettslige forpliktelser samtidig som den foreslåtte modell forventes å føre til økt lokal og regional medbestemmelse og vil i hovedsak støtte flertallsinnstillingen.

Samenes Folkeforbund ser en del mangler og uklarheter som burde hvert avklart før en endelig lov tekst vedtas.

Ser man på sammensetningen av utvalgets medlemmer, så representerer de tilsynelatende et variert og bredt utvalg av både faglig og yrkesmessig kompetanse. En skulle derfor forvente at samenes interesser i relasjon til ILO-konvensjon nr 169,

Artikkel 14, ble sterkere ivaretatt basert på deres status som urfolk og befolkningsgruppe og ikke bare den relativ begrensede del av samene som har tilknytning til reindriftsmiljøet. Det kan synes at fokuset på reindriftsamen får en rett til disponering og bruk av land og vann i samiske bruksområder og nærmest unngår å ta stilling til at flertallet av samer her ikke driver med reindrift. Reindriftsamene har fått så sterk innflytelse på Samerettsutvalgets arbeid derfor er det ikke tatt tilstrekkelig hensyn til allmennheten og at andre samer inntreffe. De er ikke er godt nok ivaretatt.

Reindrift:

Mange av de som i dag har reindrift i våre områder er hovedsakelig til flytere fra indre Finnmark. De kom til området for 35 - 40 år siden. Tilflyterne fikk tildelt konsesjon til reindrift av den norske stat, både på privat og statsgrunn, uten at befolkningen i området ble informert eller rådspurt. I denne prosessen ble det ikke tatt hensyn til de stedlige samers soleklare sedvanerett.

Vi er av den oppfatning at det i hovedsak er reindriftsamenes rettigheter og interesser som skal ivaretas og forsterkes. Samenes Folkeforbund mener for å vinne sympati for reindriften begrep - urfolksrettigheter til land og vann forsøkes det og gi en rett gjennom endringer av reindriftsloven, som gir en rett på all tidsbruk uten og ha opparbeidet denne retten.

Det bør da ikke herske tvil om at majoriteten av den samiske befolkning sør for Finnmark fylke ikke lever av reindrift. Og deres interesser i relasjon til ILO konvensjonen nr.169, Art 14 er i svært liten grad ivarettatt I så henseende må utredningen til Samerettsutvalget 2 betegnes som svært mangelfull, dette bekreftet ved at utvalget ikke hadde skilt på sedvaneretten til norrøn og stedlig samisk befolkning i arbeidet med utredningen. Man hadde altså bare vært opptatt av reindriften rettigheter uten og komme en alminnelige sames interesser i forslag til organisering av den nye allmenningen.

Konsekvensen av forslaget til Samerettsutvalget 2 er dessverre derfor blitt at de stedlige samene utenom reindriften i Nordland og i Troms har fått et mye svakere urfolksvern enn samene i Finnmark. I fornorskningsspolitikkens ånd ble det i 1935 pålegg av den Norske stat at kombinasjonsdrift med bufe og reinsdyr, som da var en vanlig levevei i våre områder, ikke var tillatt. Tamreinhold som inngikk i slike bruk skulle avskaffes. Beitearealene blei slutten av 1950,begynnelsen av 1960 årene lagt ut som konsesjonsområder. Urett som dette fra tidligere tider som er begått mot den samiske del av befolkningen, burde helt klart ikke diskvalifisere de stedlige samene som oppbeholder sedvaneretten i relasjon til ILO konvensjonen 169, om urfolks rettigheter. Dette burde Samerettsutvalget 2 gått nærmere inn på og kommet med forslag som retter opp denne urett som tidligere er begått. Dette pålegget ligger faktisk i mandatet.

Befolkningen i Nordre-Nordland og Sør-Troms er i stor grad etterkommere av urbefolkningen som har bodd og har sitt sedvanemessige livs grunnlagt i disse områdene fra urgammel tid, forskjellige kildematerialer bekrefter dette.

Der er tamreinhold i kombinasjon med husdyr, jakt, fangst og fiske ansett for å være basisnæringer. Disse beretninger viser at kombinasjonsdrift bufe tamreinhold, skriver seg så langt tilbake i tid da områdene ble underlagt lover og regler.

Kartlegging kommisjon:

I utvalgets lovforslag om å oppnevne en kartleggingskommisjon vil vi tillegge følgende:

Denne kommisjonen må pålegges å utrede sedvane- og eierrettigheter på generelt

Grunnlag for hele den stedlige og opprinnelige urbefolkningen i regionen. Når

kartleggingskomisjonen begynner sitt arbeid, må lokale sameforeninger i områdene

konsulteres. Deres førstehånds kjennskap til områdene er uvurderlig.

Urfolksrettigheter handler om å anerkjenne, ikke om hverken å tildele eller frata rettigheter.

At den omtalte majoriteten av samisk befolkning i området i dag ikke har reindrift som inntektskilde og/eller næringsgrunnlag har flere grunner. De fleste av disse grunner kan henvises til tidligere tiders urett som er påført denne del av urbefolkning.

Dette burde samerettsutvalget gått nærmere inn på og kommet med forslag til å rette opp denne urett som tidligere er begått.

Samenes Folkeforbund
- likeverd for alle -

Dessuten burde samerettsutvalget ha gått nærmere inn på andre næringsområder en reindrift og dertil hørende "tradisjonell utnyttelse av land og vann" i så henseende og de rettighetene dette etter all sannsynlighet burde ha ført med seg.

Hålogalands allmenningens styringsorgan:

Samenes Folkeforbund finner ikke det naturlig at landbruks og reindriftsinteresser skal danne flertall i utmarksstyrene.

Når det gjelder Hålogalandsallmenningens hovedstyre mener vi følgende:

Sametingets 2 oppnevnte representanter skal være fra Troms og Nordland fylke.

Utmarkstyrene

Videre mener vi at utmarksstyrene skal oppnevnes av kommunene i regionen med særlig vekt på å ivareta urfolksperspektivet. Vi går imot kvotering av nærings- og andre særinteresser. Vi anser reindriften og landbruket å være tilstrekkelig vernet gjennom sine respektive lover. Dette forhindrer imidlertid ikke en utstrakt Tradisjonell bruk av de gjeldende områdene.

Flertallet i utmarksstyrene.

Det er Samenes Folkeforbund syn at en i arbeidet må finne gode og smidige ordninger for oppnevningsordninger for medlemmene i utmarksstyrene. Dersom en ikke finner godesystemer for samordning mellom de enkeltkommuner som skal oppnevne medlemmer til Utmarksstyrene kan oppnevningen bli en svært tidkrevende og vanskelig situasjon.

Regionsoppdelingen

Det er hovedstyret i Samenes Folkeforbund syn at når det gjelder den fremtidige regionsoppdelingen av Statens grunn bør følge kommunegrensene på en slik måte at enkeltkommuner unngår deltagelse i to utmarksregioner. Særsilt gjelder dette Tysfjord kommune som ikke må deles av utmarkstyrer.

Samiske interesser.

Statsgrunnen består stort sett av høyfjellsområder og vi finner det derfor unaturlig at disse to Primærnæringene skal ha så stor innflytelse på disse områdene.

En skulle derfor forvente at samenes interesser i relasjon til ILO-konvensjon nr 169, Artikkel 14, ble sterkere ivaretatt basert på deres status som urfolk og befolkningsgruppe uavhengig av bruk, slik at ikke bare den relativ begrensede del av samene som har tilknytning til reindriftsmiljøet får enerett på disponering og bruk av land og vann i samiske bruksområder

Vennlig hilsen

Samenes Folkeforbund

----sign----

Halldor V-Hansen

Organisasjonssekretær SFF

---sign---

Hjørdis Nilsen

Nestleder.